

Ar mokytojas taps "prestižine" profesija?

Justas Mundeikis

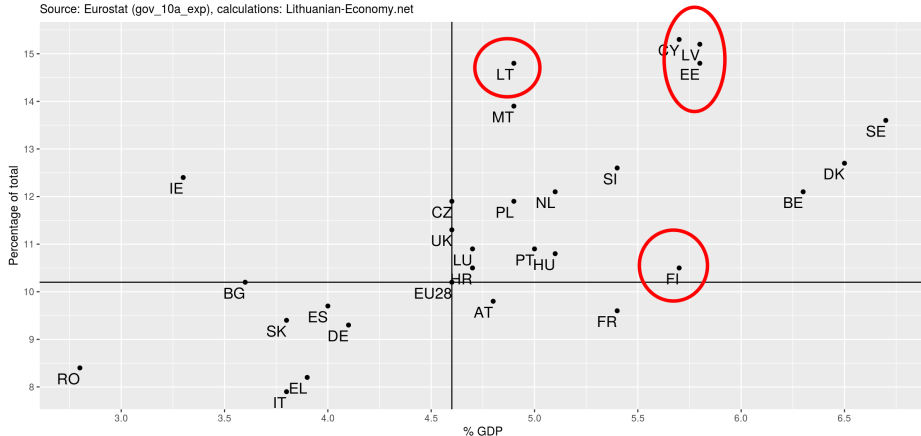
Lithuanian-Economy.net

2019 m. lapkričio 28 d.

Švietimo finansavimas

General government expenditure on education (GF09), 2017

Source: Eurostat (gov_10a_exp), calculations: Lithuanian-Economy.net

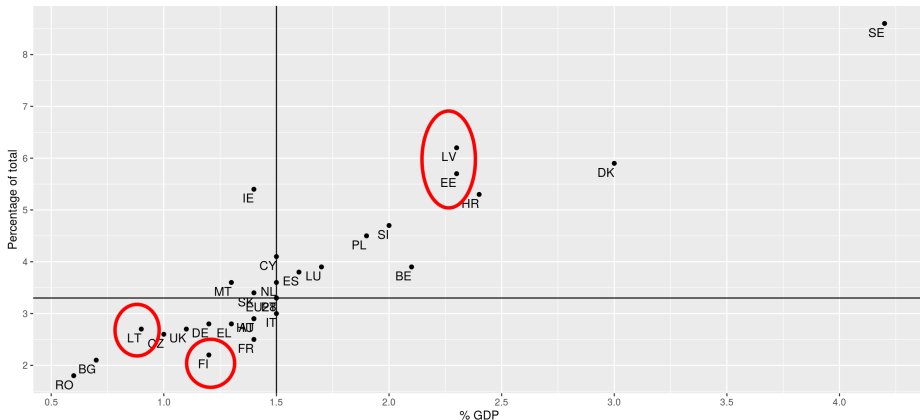

1 pav.: GF09 - Švietimas

Švietimo finansavimas

General government expenditure on education (GF0901), 2017

Source: Eurostat (gov_10a_exp), calculations: Lithuanian-Economy.net

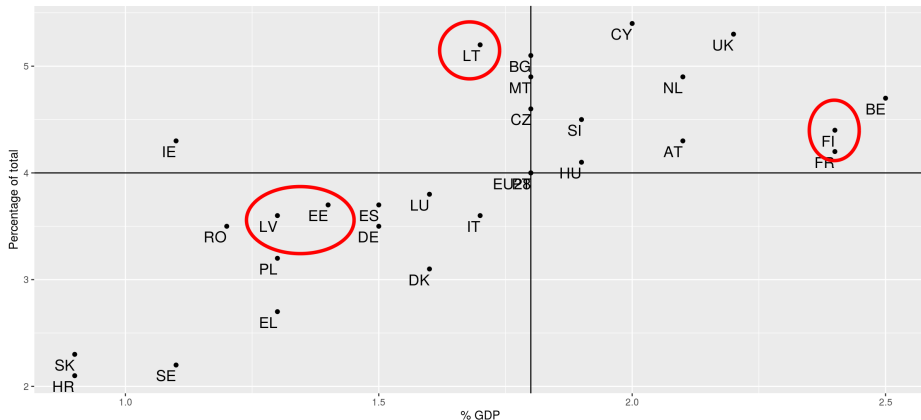

2 pav.: GF0901 - Iki mokyklinis ir pradinis ugdymas

Švietimo finansavimas

General government expenditure on education (GF0902), 2017

Source: Eurostat (gov_10a_exp), calculations: Lithuanian-Economy.net

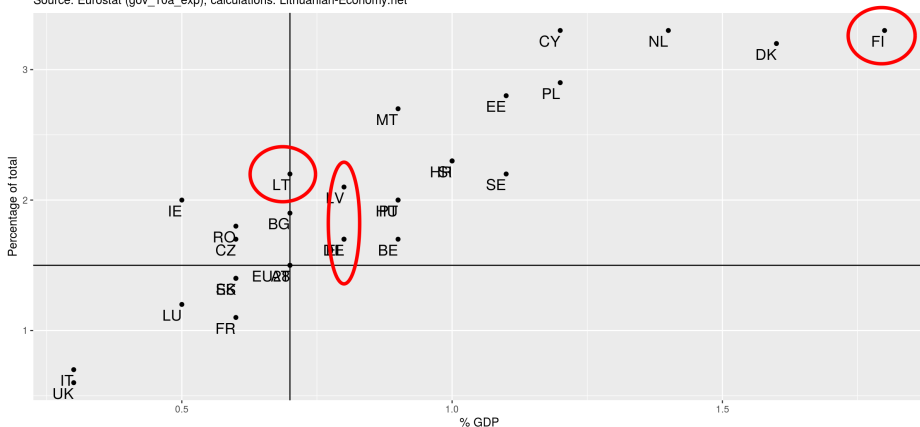

3 pav.: GF0902 - Bendrasis lavinimas

Švietimo finansavimas

General government expenditure on education (GF0904), 2017

Source: Eurostat (gov_10a_exp), calculations: Lithuanian-Economy.net

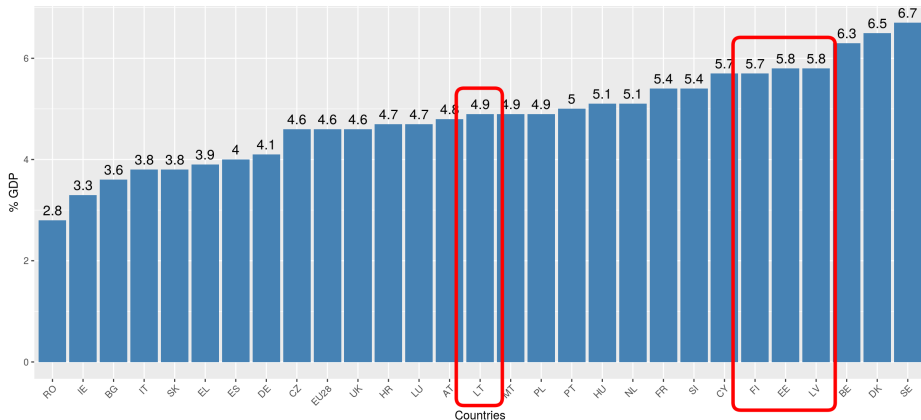
4 pav.: GF0904 - Aukštasis mokslas

Švietimo finansavimas: % BVP

LT > ES28 tik užliūliuoja, velnias slypi detalėse: pietų šalys, taupanti Vokietija, mūsų kaimynai)

General government expenditure on education (GF09), 2017

Source: Eurostat (gov_10a_exp), calculations: Lithuanian-Economy.net

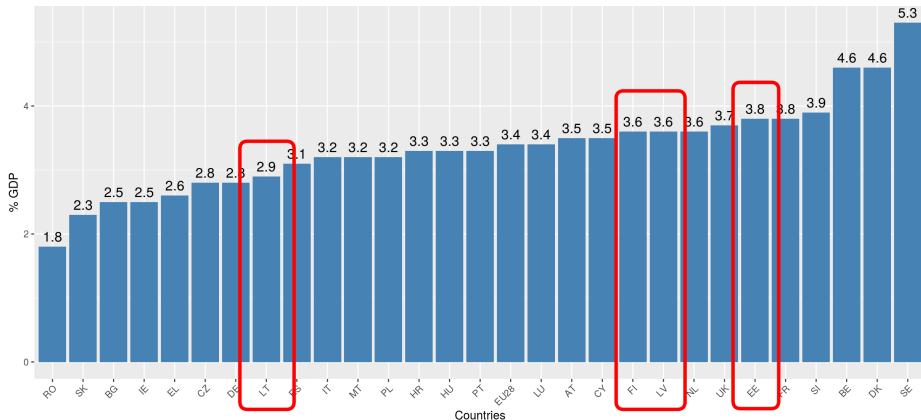

Švietimo finansavimas: % BVP

Išimokymklinis ir pradinis ugdymas & Bendrasis lavinimas & Aukštesnysis lavinimas

General government expenditure on education (GF0901/02/03), 2017

Source: Eurostat (gov_10a_exp), calculations: Lithuanian-Economy.net

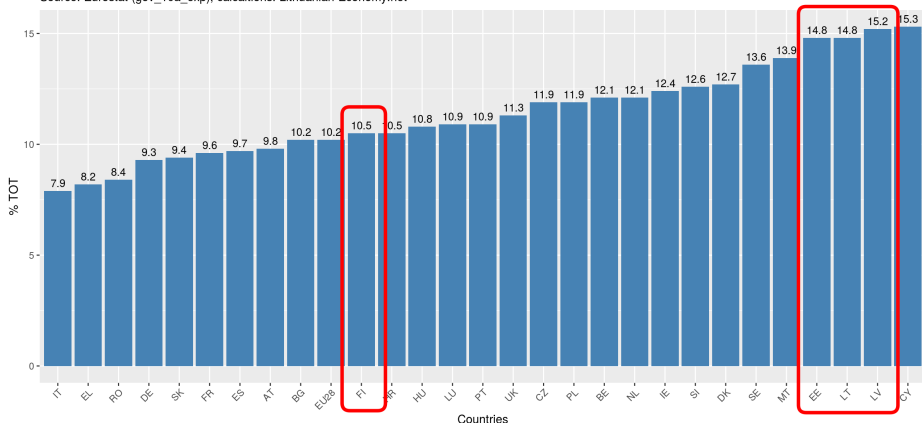

Švietimo finansavimas: % biudžeto

Santykinai daug dėmesio švietimui? Tik mažas biudžetas?

General government expenditure on education (GF09), 2017

Source: Eurostat (gov_10a_exp), calculations: Lithuanian-Economy.net

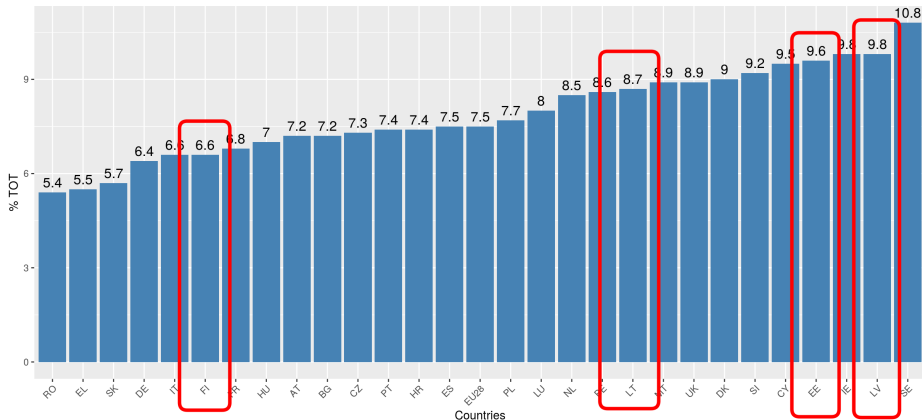

Švietimo finansavimas: % biudžeto

Ikimokyklinis ir pradinis ugdymas & Bendrasis lavinimas & Aukštesnysis lavinimas

General government expenditure on education (GF0901/02/03), 2017

Source: Eurostat (gov_10a_exp), calclations: Lithuanian-Economy.net

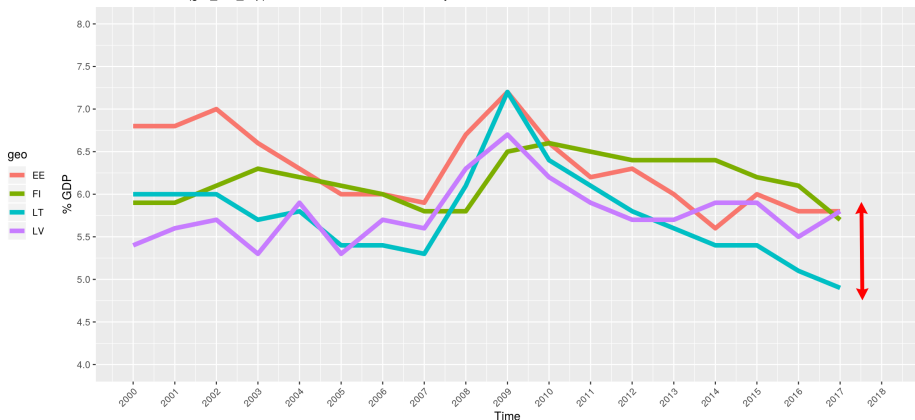

Švietimo finansavimas: % BVP

Ilgalaikis trendas nedžiugina, 2020m: 4.6%

General government expenditure on education (GF09), % GDP

Source: Eurostat (gov_10a_exp), calculations: Lithuanian-Economy.net

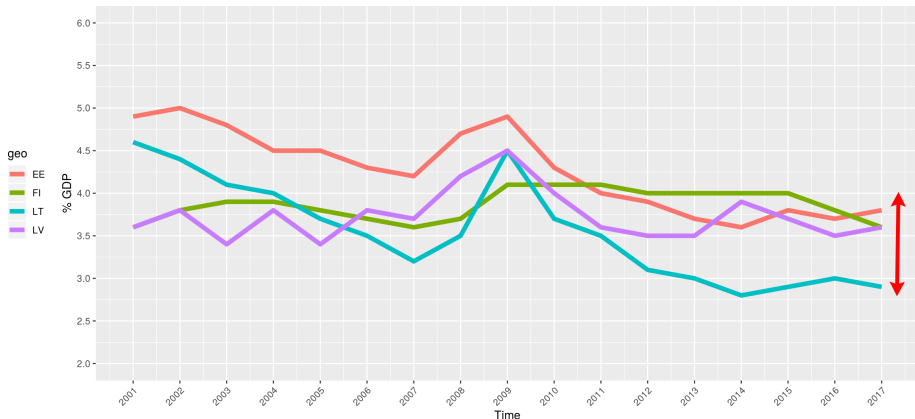

Švietimo finansavimas: % BVP

Ilgalaikis trendas nedžiugina, 2020m: 4.6%

General government expenditure on education (GF0901/02/03), % GDP

Source: Eurostat (gov_10a_exp), calculations: Lithuanian-Economy.net

2020m. biudžeto projektas

Biudžeto augimas švietimo sričiai mažesnis nei planuojamas nominalaus BVP augimas! 2020m. nom. BVP +5.2%

Valstybės ir savivaldybių biudžetų kons. asignavimai, mln eur ir %						
	2016 m.	2017 m.	2018 m.	2019 m.	2020 m.	'20/'19 %
Bendros valstybės paslaugos	1.8	1806.0	1800.7	1761.5	1793.2	1.80%
Gynyba	643.8	800.8	962.5	1031.2	1108.7	7.51%
Viešoji tvarka ir visuomenės apsauga	646.4	721.2	758.9	812.2	915.9	12.77%
Ekonomika	2385.7	2294.0	2324.2	2271.3	2526.7	11.24%
Aplinkos apsauga	191.1	250.7	297.2	406.8	414.8	1.97%
Būstas ir komunalinis ūkis	243.6	222.5	205.6	239.9	253.4	5.64%
Sveikatos apsauga	588.3	616.9	733.5	820.1	916.6	11.77%
Poilsis, kultūra ir religija	397.1	424.4	476.5	552.8	588.9	6.53%
Švietimas	1729.7	1893.9	2048.7	2241.1	2338.2	4.33%
Socialinė apsauga	1418.0	1538.4	1792.8	3449.9	3899.0	13.02%
Iš viso	10076.3	10568.6	11400.5	13586.8	14755.4	8.60%

1 lentelė: Šaltinis: FinMin

Numatytas finansavimas

- 2020m: 2338.2 mln / +97 mln. (15.8 % TOT, 4.6 % BVP)
- FinMin: "Švietimo, mokslo ir sporto sričiai 2020 metais skiriama papildomai (palyginti su 2019 metais) 56,7 mln. Eur švietimo įstaigų darbuotojų darbo užmokesčiui padidinti ir mokytojų etatinio darbo apmokėjimo II etapui įgyvendinti"
- Nors reiktų 117.6 mln eurų pažadams tesėti (Šaltinis: [Lietuvos švietimo ir mokslo šakos kolektyvinės sutarties pakeitimo projektas](#))
- Jeigu augtų 8.6 % - 193 mln. eurų
- Arba jeigu LV/EE/FI vidurkius + 1% BVP t.y. 509 mln eur.
- 2846 mln eur (19.3 % TOT, 5.6 % GDP)
- Ką tai reikštų atlyginimams?

Numatytas finansavimas

- Prielaidos:
- Duomenys: 2019K2
- TOT: 2241 mln, PAP: 509 mln, Bruto/Neto: 0.64, VDU: 1289 eur.

	Darbuotojų sąlyginis skaičius	Bruto senas	DUF senas	Dalis biudžeto	DUF naujas	Bruto naujas	Neto naujas	VDU dalis senas	VDU dalis naujas
Švietimas	109079	1155	1512	67%	1855	1417	907	90%	110%
Bendrasis vidurinis ugdymas	48759	1133	663	30%	813	1390	889	88%	108%
Aukštasis universitetinis mokslas	12886	1729	267	12%	328	2122	1358	134%	165%
Mokytojai	29118	1393	487	22%	597	1709	1094	108%	133%

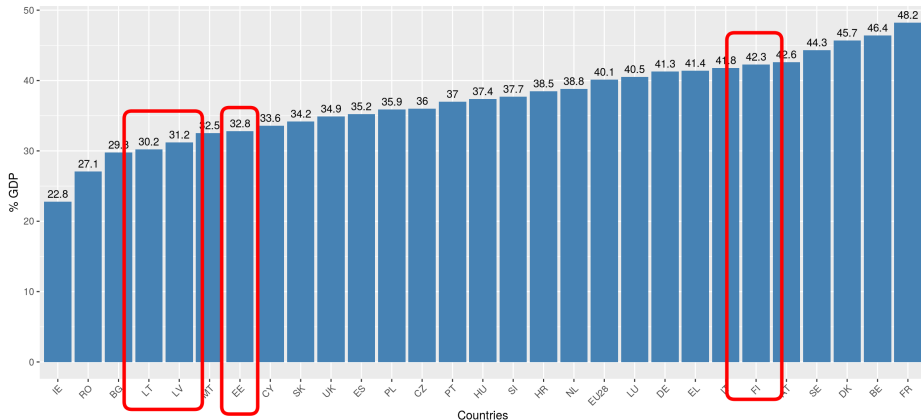
2 lentelė

Mokesčių ir BVP santykis ES

Pagrindinė problema: mažas ir regresyvus perskirstymas. Nausėdos pažadas +5 p.p. vargu ar bus įgyvendintas.

General government tax revenue (D2_D5_D91_D61_M_D995), 2018

Source: Eurostat (gov_10a_taxag), calculations: Lithuanian-Economy.net

Mokytojų keliamas tikslas - 1.3 VDU

Nebenaudokime santykio su VDU!:

- VDU didėja dėl darbuotojų išdirbtų metų, popul. sudėties ir t.t.
- Lyginant su kuriuo VDU?
- Mokytų atlyginimas sąlyginis (etatinis) ar bruto faktinis per n darboviečių?
- Mokytojai 1.3 VDU, slaugytojai 1.5 VDU?
- Ar stažas tikrai atspindi kokybę?

Mokytojų keliamas tikslas - 1.3 VDU

- 2019 m. Viešojo sektoriaus tvaraus darbo...komisijos "atmazas" (skaldyk ir valdyk)
- Butina parengti aiškią atlyginimo sistemą
 - Lietuvos profesijų klasifikatorius, geras atsispyrimo taškas
 - Svarbu: valandinis bazinis dydis be jokių žirklių!
 - Skatinimo priedai turi būti objektyvūs
 - Galimybė savivaldybėms mokėti "regioninį" priedą

Mokytojų keliamas tikslas - 1.3 VDU

**Lietuvos profesijų
klasifikatorius LPK**
Tarptautinio standartinio profesijų klasifikatoriaus ISCO-08 nacionalinė versija

LIETUVOS PROFESIJŲ KLASIFIKATORIUS (LPK)

TRUMPĄ LPK VERSIJĄ

LPK PAKEITIMAI

LPK PAIEŠKA

SVA

Titulinis

Profesijos ir jų aprašai

Pratarmė

Kodas

Pavadinimas

mokytojas

Įvadas

Aprašas

VYKDYTI

Hierarchinė struktūra

Rasta rezultatų: 122

Versija spausdinimui [Parsisiųsti .xls](#)

Pagrindinių grupių, pagrindinių pogrupių, grupių ir pogrupių sąrašas

Kodas	Pavadinimas	Pogrupis	Grupė	Pagrindinis pogrupis	Pagrindinė grupė
232001	Vaizduojamojo meno mokytojas	Profesijos mokytojai	Profesijos mokytojai	Mokymo specialistai	Specialistai
232002	Muzikos ir atlikėjų meno mokytojas	Profesijos mokytojai	Profesijos mokytojai	Mokymo specialistai	Specialistai
232003	Audiovizualinio meno mokytojas	Profesijos mokytojai	Profesijos mokytojai	Mokymo specialistai	Specialistai
232004	Žiniasklaidos dalykų mokytojas	Profesijos mokytojai	Profesijos mokytojai	Mokymo specialistai	Specialistai
232005	Dizaino mokytojas	Profesijos mokytojai	Profesijos mokytojai	Mokymo specialistai	Specialistai
232006	Dailių amatų mokytojas	Profesijos mokytojai	Profesijos mokytojai	Mokymo specialistai	Specialistai

Pagrindinės grupės ir jų aprašai

Pagrindiniai pogrupiai ir jų aprašai

Grupės ir jų aprašai

Pogrupiai ir jų aprašai

Profesijos

7 pav.: LPK tinklapis

Mokytojų keliamas tikslas - 1.3 VDU

Pogrupis	Skaičius
Aukštųjų mokyklų dėstytojai	99
Ikimokyklinio ugdymo mokytojai	2
Kitur nepriskirti mokymo specialistai	6
Neformaliojo švietimo informacinių technologijų praktikos mokytojai	3
Neformaliojo švietimo kalbų mokytojai	3
Neformaliojo švietimo meninio ugdymo mokytojai	3
Neformaliojo švietimo muzikos mokytojai	3
Pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokytojai	33
Pradinio ugdymo mokytojai	1
Profesijos mokytojai	71
Specialiųjų poreikių mokinių mokytojai	5
Švietimo metodų specialistai	11

3 lentelė

Kas toliau?

- Vien tik atlyginimai švietimo sektoriaus problemų neišspręs:
 - Mokyklų tinklas per didelis
 - Vid. mokinių/mokytojų santykis per žemas
 - Vid. klasės dydis per didelis
 - Neatitikimai pagal specialybę, vid. amžius
 - Tačiau: dideli regioniniai skirtumai
 - Kokybės ir atsakomybės sistemos stoka
 - Geriau ilgesni metai, bet trumpesnės dienos
 - Privačių švietimo įstaigų finansavimas be apribojimo
- Būtina, jog ŠMM parengtų strateginį 10-15 metų planą:
 - Kaip atrodys mokyklų tinklas
 - Kokie bus parengti instrumentai persikvalifikavimui, persikraustymui, antros specialybės įgijimui
 - Kas suprantama kaip "kokybė", kaip ji matuojama klasės, mokyklos lygiu ir kaip siejamas finansavimas ir atskaitomybė?
- Strateginis planas suskaidomas į taktinius metinius žingsnius
- Ugdymo turinys, mokymosi formos !!! Supratimas vs. kalimas

Kas toliau?

- Biudžetas pradedamas planuoti vasario - kovo mėn.
- Atitinkamai būtina tuo metu pradėti sekančių metų biudžeto diskusijas ir jas užbaigti iki birželio mėn.
- Atitinkamu metu ir streikuoti, jeigu reikia (pvz. paspartinti derybų užbaigimą)
- Dėl strateginių planų rengimo įtraukti ne tik ŠMM, bet ir opozicijos atstovus, nes rengiamas ilgametis planas
- ŠMM yra akla višta, todėl svarbu inicijuoti tikslų ir detalių duomenų rinkimą, bei jų pateikimo formatą
- 2030 - minimalus bazinis etatinis atlyginimas galėtų siekti 2-2.5 VDU
- Viso to nedarant "prestižine" profesija mokytojas netaps

Ačiū už dėmesį!

Skaidrės:

Lithuanian-Economy.net